سیویلیکا - ناشر تخصصی مقالات کنفرانس ها و ژورنال ها
گواهی ثبت مقاله در سیویلیکا
CIVILICA.com

عنوان مقاله:

نحوه تاثیر احداث سدها برعملکرد فرسایش آبراهه ای وحرکات توده ای درحوضه های نواحی نیمه خشک - مطالعه موردی :حوضه قرنقوچای ، واقع در دامنه های شرقی کوهستان سهند

محل انتشار:

چهارمین همایش تبادل تجربه های پژوهشی، فنی و مهندسی (سال: 1385)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسنده:

مریم بیاتی خطیبی - *استادیارگروه پژوهشی جغرافیای دانشگاه تبریز*

خلاصه مقاله:

بیش ازنیمی از بارشی که به سطح زمین می رسد ،دوباره به آتمسفر برمی گـردد . مق‌ـدار ب‌ـارش رس‌ـیده ب‌ـه سطح زمین نیز ،ازنظرزمانی ومکانی بطوریکسان توزیع نمی گردد . برای اس‌ـتفاده بهین‌ـه ازآب ه‌ـای رس‌ـیده ب‌ـه سطح زمین، باید به نحوی آنها را مهار ودرقالب های م ختلف، از این آب ها استفاده نمود . با توجه به رشد سریع جمعیت ونیاز به زیرکشت بردن زمین های بیشتروهمچنین تامین انرژی جوامع درحال رش‌ـد ،س‌ـدها وبن‌ـدها از مهمترین سازه های آبی برای پاسخگوئی به این نیازها ی روز افزون محسوب می شوند . به لحاظ اجباردر تامین شتابان نیازهای روز افزون انسانی ،تعداد وارتفاع این سازه ها دربسترهای طبیعی درطی زمان،افزایش یافته وب‌ـا این افزایش،آشفتگی درحوضه ها نیزبیشترشد ه است . ب‌ـا چن‌ـین رون‌ـدی ، س‌ـدها عل‌ـی رغ‌ـم مزای‌ـایی زی‌ـاد ،ب‌ـا حضورخود، تعادل سیستم های طبیع‌ـی را ب‌ـرهم زد ه ان‌ـد . ب‌ـه ای‌ـن ص‌ـورت ک‌ـه ، ب‌ـا اح‌ـداث چن‌ـین س‌ـا زهایی درمسیررودخانه ها ،موقعیت وعملکرد فرآیندهای فرسایشی وکاوشی ،تغیی‌ـر نم‌ـوده ومی‌ـزان حرک‌ـات ت‌ـوده ای افزایش یافته ونحوه فرسایش آبراهه ای دربخش های مختلف حوض‌ـه متح‌ـول ش‌ـد ه اس‌ـت . چن‌ـین تغییرات‌ـی درحوضه های نیمه خشک ،به لحاظ حساسیت زیاد سیس‌ـتم و زیرسیس‌ـتم ها ب‌ـه بروزک‌ـوچکتری ن تغیی‌ـر، چش‌ـم گیرتروگاه درحد بحرانی بوده است . درچنین محدوده هایی ، سدها از جنبه های مختلف درتحریک دامنه ها ب‌ـه وقوع حرکات توده ای ودرتغییرعملکرد فرسایش رودخانه ای ودرنتیجه در افزایش میزان رس‌ـوب رودخان‌ـه ه‌ـا ، نقش ایفا نموده اند . دراین مقاله سعی خواهد شد ب‌ـا اس‌ـتفاده از تکنی‌ـک GIS ،دری‌ـک حوض‌ـه نمون‌ـه ،ان‌ـواع تغییرات رخداده ناشی از احداث سدها درحوضه ها ترسیم شود . حوضه قرنقوچای (به عنوان حوضه مورد مطالعه) ،یکی از مهمترین حوضه های شرقی کوهستان سهند اس‌ـت ک‌ـه ب‌ـه لح‌ـاظ ارائ‌ـه پتانس‌ـیل ه‌ـای توپ‌ـوگرافی وهیدرولوژیکی ،سدهای متعددی برروی رودخ انه های جاری درآن احداث شده است . این سدها ع‌ـلاوه ازارائ‌ـه خدمات تبین شده درساخت آنها (مطابق با اهداف تعریف وتعی ین شده) ،با اثرات زیست محیطی ،هیدرولوژیکی وژئومورفولوژیکی نیزهمراه شده ا ند که دراین مقاله ،با توسل به تحلیل های کمی ،علاوه ازتصویر وضع موجود درمحدوده سدها ،نحوه تاثیرآنها درتغییرکارکرد فرآیندها دردرازمدت وکوتاه مدت نیز تبین خواهد شد .

کلمات کلیدی:

سدها ،اثرات سدها ،فرسایش ،فرسایش آبراهه ای ،حرکات توده ای ،حوضه قرنقوچای

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

https://civilica.com/doc/11710